

Franz Kafka : Preobrazba

Kafkina „Preobrazba“ jedno je od mnogih djela koja su obilježila prvu polovicu europskoga 20. stoljeća, to jest razdoblje avangarde. Ono je obilježeno mnogim eksperimentima u umjetnosti, odbacivanjem estetike ljepote, željom za novim i originalnim te prikazivanjem istine čovjeka i svijeta. Sam naslov uvodi nas u nesvakidašnji događaj. Glavni lik Gregor pretvorio se u golemog kukca. Ta ga promjena u početku zahvaća samo tjelesno, no s vremenom postaje sve zamršenija.

Gregor se svojim poslom skrbio za svoje roditelje i sestru koji su bili nezaposleni i ovisili o njemu. Otac je bio primjer čvrstine i strogog odgoja, a majka ljubavi i nježnosti. Sestru je najviše volio i s obzirom da je lijepo svirala violinu, *„imao je čvrstu namjeru poslati je na visoku glazbenu školu i mislio je to svima reći“*. Nakon preobrazbe obitelj ga je praktički zanemarila, osim sestre koja mu je donosila hranu. On se njima gadio i držali su ga zatvorenog u sobi. Unatoč svemu nisu se ponašali kao da je ta preobrazba nešto čudno nego je *„došlo do ove nesreće“*. Obitelj na njega nije obraćala pozornost: *„Uostalom, na nj se nitko nije obazirao. Obitelj je bila posve obuzeta svirkom.“* Gregora je ta promjena još manje dirnula. Njegov je jedini problem bio što ne može ustati iz kreveta i proći kroz vrata. Preobrazbu nije smatrao nimalo čudnom, jednako kao što je smatrao da će kao i obično *„sestri od ganuća grunuti suze, a Gregor će se dići sve do njenih ramena i poljubiti je po vratu“*; kao da je nebitno što je ogroman kukac kojemu sluz curi iz usta i što je čas prije pomislio *„da će mu grozni izgled biti od koristi, bit će istodobno na svim vratima svoje sobe i prijeteći frktati.“* I on je svoju preobrazbu smatrao običnom nesrećom. Obitelj je Gregora počela smatrati životinjom, što je i bio, no on se sam nadao da je u njemu ipak ostalo humanosti. Tu ideju roditelji su odavno odbacili. Njegovu humanost najviše je pobudilo sestrino sviranje pitajući se je li zbilja životinja ako ga glazba može ganuti. Taj element humanosti ostao je sačuvan sve dok se i sestri ne počne gaditi. Tako ga na kraju cijela obitelj odbacuje.

Sve je to Kafkina ideja čudnoga svijeta gdje je sve pod prividom stvarnosti, no odskaču bitni detalji. Nitko ne reagira kako bi trebao. Sve je u magli, pod čudnovatom svjetlošću. Obitelj je dugo ovisila o Gregoru, a nakon preobrazbe odmah su ga odbacili i zaboravili da im je to sin. On ostaje sam, kao obična životinja. Njegov život prestaje imati smisla. Taj nadrealni svijet pritišće ga sa svih strana i on ne nalazi rješenja. Njegov život nema izlaza. Njegov izlaz postaje apsurd. Njegov apsurd je smrt. Smrt je jedino rješenje njegova života.

Interpretativni školski esej

Gregor umire u svojoj sobi u samoći, ponižen, odbačen i bespomoćan. Obitelj osjeća olakšanje; riješili su se golemog tereta. Vesele se u prirodi, planiraju budućnost kao da nikada nisu imali sina.

Kafkin je svijet pod utjecajem magijskog realizma i oblikovan u „kafkijanskoj atmosferi“ – sve je pod prividom stvarnosti, a nadrealno. Napeto i pesimistično; očekujemo izlaz, a izlaza nema. Jedino rješenje postaje smrt i ovdje se vidi utjecaj egzistencijalizma. Smisao života doveden je do paradoksa. Smrt ne može biti rješenje. Život mora imati smisao, moramo mu dati neku svrhu kako bismo živjeli potpuno.

Mateo Kruljac, 4. e